

heden, eller, med andre Ord, at bygge en Kirke inde i Folkkirken. Jeg troer, at dette i høi Grad vilde forvirre vor hele kirkelige Orden. Der er indkommet et Andragende til Rigsdagen fra den nævnte Frimenighed, og deri staaer det anført, at den har følt sig forpligtet og tvungen til at indtage en Undtagelsesstilling i kirkelig Henseende. Men hvori denne Forpligtelse og denne Tvang bestaaer, om det er en politisk eller religiøs Tvang, derom tales der ikke. Vel staaer der i Andragendet, at det er af Grunde, som vi Alle kjende. Det er nok muligt, at de ere kjendte af Nogle, og jeg kjender dem ogsaa, men jeg kan ingenlunde erkjende, at de have nødvendiggjort et saadant Skridt. Der staaer ogsaa i det nævnte Andragende, at det ikke fra Begyndelsen var de Vedkommendes Ønske at stilles fra Folkkirken. Derom kan der dog maaskee næres en bestemt Tvivl, da vi ved Behandlingen af kirkelige Love ofte have hørt stærke Trusler om at udtræde af Folkkirken. Det forekommer mig ogsaa, at den vedkommende Menighed i alt Fald nu betragter sig selv som udtraadt af Folkkirken; thi hvis det ikke var Tilfældet, var det jo ikke fornødent at andrage paa at maatte blive i Folkkirken. Med Hensyn til, hvad den ærede sidste Taler udtalte om det store Antal Underskrifter, som findes paa dette Andragende, da kan jeg dertil sige, at der i dette Antal ogsaa er indbefattet baade Tjenestefolk og Børn, ja selv nyfødte Børn, som ikke engang have været i Kirken og modtaget Daa-ben. Jeg kan saaledes ikke for mit Vedkommende finde nogen Grund til at gaae ind paa det nævnte Forslag. Imidlertid maa jeg dog tilstaae, at der er et Punkt i Lovforslaget, som paa en vis Maade har tiltalt mig. Det er det, at Menighederne selv skulde have Ret til at kalde Præsterne. Det vilde være heldigt, om dette gjaldt for Sognemenighederne i Almindelighed; men det vilde da rigtignok ikke være tilstrækkeligt, at Menighederne havde Forslagsret, dersom de ikke tillige havde Indflydelse paa Afstedigelsen af Præster, som ikke tilfredsstillende kunne opfylde deres Pligter. Vil den høitæredede Cultusminister derfor udtale sig om, hvorvidt der kunde udfomme en saadan Lov eller, om ikke det foreliggende Lovfor-

slag kunde føres hen i dette Spor, skulde det være mig meget kjær. Det hedder i Grundlovens § 75, at Folketikkens Forsatning ordnes ved Lov. Saavidt jeg kan skjønne, gjøres der imidlertid ved det foreliggende Lovforslag intet Skridt henimod denne Ordning, idet den nævnte Paragraph, som jeg troer, har en heel anden Mening end den: saaledes at begynde bagfra. Jeg indseer vel, at det kan være vanskelig at faae Folketikkens Forsatning ordnet ved Lov, og at der, saaledes som det allerede er udtalt, dertil blandt andet vilde udfordres, at Lærerstanden skulde afgive sin Erklæring eller tilkjendegive en Mening derom. Jeg tør ikke sige, om dette just var det eneste Rigtige; men jeg skal tillade mig at udtale som en Tanke, om det ikke, hvis en Kirkeforsatning skulde bringes frem, vilde være heldigt og have sine gode Følger, om Cultusministeren forinden indhentede en Udtalelse fra Biskopperne, Provsterne og Menighederne. Jeg skulde antage, at derved vilde den virkelige Stemning komme til at give sig tilkjende, og at en saadan Udtalelse kunde blive en Støtte, saavel for Regjeringen som for Rigsdagen ved en saadan Lovs Behandling. Jeg tør, som sagt, ikke udtale dette som et Forslag, men kun som en Tanke. Skulde det nu være det høitæredede Things Mening, at det foreliggende Lovforslag skulde behandles videre, troer jeg, det vilde være heldigt at nedsætte et Udvalg til dets Overveielse.

Udvalg: Den høitæredede Taler (Bindebøll), som aabnede Discussionen idag, meente, at dette Lovforslag ikke retteligt kunde benævnes et Tillæg til Sognebaandsløsningsloven af 4de April 1855, og han kan jo ogsaa forsaavidt have Ret deri, som det ikke fører en lille Bibeftemmelse dertil. Men det vil han dog vistnok ikke kunne nægte, at det Princip, som ligger til Grund for nærværende Lovforslag, allerede ligger i Sognebaandsløsningsloven af 1855, det nemlig, at Sognet ikke falder sammen med Menigheden, at Sognegrænsen og Menighedsgrænsen ikke længer kan vedligeholdes, eller med andre Ord, at den geographiske og administrative Inddeling af Landet ikke længer lade sig forene med den Trang, som der kan være hos de forskjellige Indboere til at